

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

10 Ekim 2019

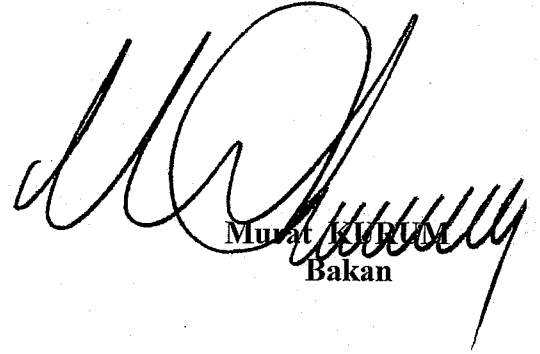
Sayı : 30824082/610- 237591
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listelerde; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

-Liste (4 Adet, 5 Sayfa)

-Cevap yazısı (51 Adet, 91 Sayfa)

7/12504 GK 143	7/12726 GK 145	7/13827	7/15235
7/11508 GK 135	7/12509 GK 143	7/13936	7/10305 GK:123
7/10888 GK 127	7/13379 GK 5	7/14435	7/9561 GK 108
7/11125 GK 135	7/16175	7/14437	7/9564 GK 108
7/17253 GK 75	7/15937	7/15609	7/7385 GK 77
7/9277 GK 101	7/7257 GK: 75	7/15610	7/7387 GK 77
7/12505 GK 143	7/13105 GK: 147	7/11980 GK: 143	
7/14175 GK 24	7/15938	7/13377 GK: 15	
7/16440	7/11347 GK: 135	7/14646	
7/16176	7/16228	7/14181	
7/12727 GK 145	7/15935	7/13692	
7/12728 GK 145	7/15936	7/13688	
7/16439	7/11638 GK: 142		
7/12619 GK 143	7/7258 GK: 75		
7/11777 GK 142	7/5298 GK: 40		
7/11365 GK 135	7/12618 GK: 143		
	7/13106 GK: 147		

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**MANİSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ECZ. ÖZGÜR ÖZEL'İN
TBMM 7/12619 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORU VE CEVAPLARI**

SORULAR:

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası tarafından hazırlanan Hava/Kirliliği Raporu'na göre Partikül Madde 10 (PM10) parametresi göz önüne alındığında Türkiye'nin en kirli illerinden biri Manisa olarak tespit edilmiştir. Manisa ilinde 257 gün boyunca PM10 parametresi için sınır değeri aşılmıştır. Soma ilçesinde ise sınır değeri 171 gün aşılmıştır. Manisa'dan daha fazla sayıda sınır değeri aşıldığı iller ise Adana, Bursa, Iğdır ve Kahramanmaraş olarak kayıtlara geçmiştir.

Manisa Soma'daki ölçüm istasyonunda kükürt dioksit konsantrasyonunun Dünya Sağlık Örgütü'nce belirlenen sınır değeri 220 saat aştığı belirlenmiştir. Soma İstasyonu, Türkiye genelinde sınır değeri en çok aşıldığı ikinci istasyon olarak kaydedilmiştir.

Bu bağlamda,

- 1) Türkiye genelinde artan hava kirliliğinin 2019 yılında azalması amacıyla Bakanlığınız bünyesinde ne gibi önlemler alınacaktır?
- 2) Enerji üretiminde hava kirliliğinin en büyük aktörünün fosil yakıt kullanımı olduğu düşünüldüğünde, fosil yakıt kullanımının azaltılması noktasında ne gibi önlemler alınacaktır?
- 3) Termik santrallerin yol açtığı hava kirliliği nedeniyle 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında kaç ölüm yaşanmıştır?
- 4) Yenilenebilir temiz enerji üretiminin artırılması noktasında ne gibi önlemler alınacaktır?
- 5) Hava kalitesi izlenmesi için kurulan istasyonların çoğunda veri alım oranının güvenli olmadığı belirtilmektedir. Veri alımı nasıl güvenli hale getirilecektir?
- 6) PM10 ve kükürt dioksit verileri dikkate alındığında, Türkiye'de havası en kirli kentlerin başında Manisa gelmektedir. Manisa'daki hava kirliliği sorununun çözülebilmesi amacıyla ne gibi önlemler alınacaktır?

CEVAPLAR:

1- 2019 yılı itibariyle tüm temel hava kirleticileri için AB limit değerleri uygulanmaya başlanmıştır. İllerimizin hava kalitesi ölçüm verileri esas alınarak, hava kalitesinin iyileştirilmesi hedeflenen 64 ilimizde Temiz Hava Eylem Planları (2014-2019) uygulanmaya başlanmıştır. Temiz Hava Eylem Planları taşra teşkilatımız koordinasyonunda hazırlanmakta olup, özellikle uygulanmasında yerel yönetimlere önemli görevler düşmektedir.

Söz konusu eylem planları Bakanlığımıza gönderilmekte ve eylemlerin gerçekleşme durumları Bakanlığımızca Temiz Hava Eylem Planı İzleme (THEP-İZ) yazılımı ile altı aylık dönemler halinde izlenmektedir. Son yıllarda gelişen bilgi teknolojileri hava yönetimi alanında kullanılmaya başlanmış web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan "Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı" Bakanlığımız sunucularında devreye alınmıştır. Bu portalda tüm kirletici kaynakların coğrafi lokasyonları ve bilgileri kayıt altına alınmakta ve hava kirliliğine katkıları ortaya konulmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları bütüncül olarak değerlendirilmektedir. HEY Portalı aracılığıyla hava kalitesini iyileştirmek üzere Bakanlığımız önderliğinde yerel politikalar geliştirilecektir.

Ülkemizde kömür santrallerinin verimli ve temiz teknolojiyle yenilenmesi amacıyla her santral özelinde hazırlanan teknoloji değişim planlarının uygulanması takip edilmektedir. Bununla birlikte, alternatif ısınma kaynakları olarak; özellikle sanayi ve enerji üretim tesislerinin atık ısılarından ve jeotermal vb. yenilenebilir enerji kaynaklarından faydalanılarak bölgesel ısınma sistemlerinin kurulması ve yaygınlaştırılması konusu ülkemiz hedefleri arasında yer almaktadır. Motorlu taşıtlardan kaynaklanan hava kirliliğinin kontrolüne yönelik olarak, 2018 yılından itibaren "Egzoz Gazı Emisyon Takip Sistemi" yazılımı ile egzoz gazı emisyon ölçümleri veri tabanında tutularak, anlık olarak takip edilmekte ve egzoz pulları sistem üzerinden verilmektedir.

Araç parkı yaş ortalaması düşürülerek, gelişmiş motor teknolojilerine sahip araçlarla karayolu ulaşımı kaynaklı hava kirliletiçi etkisinin azaltılması hedeflenmektedir. 2018 yılında, 16 yaş üzeri araçlara 10.000 TL hurda teşviki uygulaması hayata geçirilmiş olup, bu teşvikle kirliletiçi vasfı yüksek olan araçların hurdaya ayrılma sayısında ciddi bir artış yaşanmıştır. Bakanlığımızca karayolu taşıtlarından kaynaklı hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik tüm alternatif teşvik modelleri değerlendirilerek kalıcı bir dönüşüm modeli üzerinde çalışılmaktadır. Ayrıca, trafikten kaynaklanan hava kirliliğinin azaltılması üzerinde olumlu etki yaparak, insan sağlığının ve çevrenin korunması açısından önem taşıyan, ekonomiye de olumlu katkıları olduğu bilinen bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla Belediyelere bisiklet yolu yapımı için maddi destek verilmektedir.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan mevzuatlar kapsamında; Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personeli tarafından ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmakta olup, Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren veya kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen kurum, kuruluş ve işletmelere, 2872 sayılı Çevre Kanunun 20. maddesine göre idari yaptırımlar uygulanmakta, 15. maddesine göre de faaliyet durdurma cezaları verilebilmekte ayrıca, Bakanlığımızca yayımlanan suç duyuruları ile ilgili 2015/7 sayılı Genelgesi kapsamına giren konularda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun çevreye karşı suçların düzenlendiği 181., 182. ve 183. maddelerine göre Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurularında bulunmaktadır.

2,3,4- Ülkemiz enerji politikalarının belirlenmesi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı sorumluluğunda olup, Bakanlığımızca hava kirliliği ile mücadele kapsamında fosil yakıt kullanımının azaltılması ve uygun yakma teknolojilerine sahip sektörlerde kullanımı konusunda; anılan Bakanlık ile işbirliği halinde çalışılmaktadır. Ayrıca, Termik santralleri yol açtığı ölüm vakalarına ilişkin istatistiki bilgiler ise Sağlık Bakanlığının uhdesindedir.

5- Bakanlığımız, kamuoyunun hava kalitesi ile ilgili bilgiye ulaşımını kolaylaştırmak amacıyla izleme sonuçlarını anlık olarak www.havaizleme.gov.tr web adresinde yayımlamaktadır. 96/62/EC, 99/30/EC, 2000/69/EC, 2002/3/EC ve 2004/107/EC sayılı direktiflerine uyumlaştırılması ile hazırlanarak yürürlüğe giren Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği kapsamında hava kalitesi izleme istasyonlarının düzenli bakım, onarım ve kalibrasyon işlemleri aylık periyotlarda yapılmakta olup, verilerin doğru ve güvenli akışı sağlanmaktadır.

6- Manisa İli için 2014-2019 yıllarını kapsayan Temiz Hava Eylem Planı hazırlanmıştır. Temiz Hava Eylem Planlarının uygulanması süreci altı aylık dönemler halinde, Temiz Hava Eylem Planı İzleme (THEP-İZ) yazılımı aracılığıyla takip edilmektedir. Bu ilimizde hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik olarak 18 adet eylem belirlenmiştir. Eylem planı; 2019 yılı sonuna kadar güncellenerek, uygulanmaya devam edilecektir. Bu plan doğrultusunda, durum analizi ve yerel yönetimlerin iş bölümü tanımlanmış olup, her bir görevin uygulanmasına yönelik olarak, paydaşların katılımı ve sorumlu mercilerin tespiti yapılmıştır.